gemeente
Zoetermeer

Burgerberaad Afvalbeleid Zoetermeer

Eindverslag

Burgerberaad afvalbeleid:
Zet je mening niet bij het grofvuil!

1. Het Burgerberaad

1. Het Burgerberaad 5

2. De samenstelling van het burgerberaad 7

3. Verloop van het burgerberaad 13

4. De adviezen 21

Bijlage I. Afgewezen adviezen 29

Dit eindverslag van het burgerberaad Afvalbeleid Zoetermeer biedt een overzicht van de inhoudelijke opbrengsten van het eerste burgerberaad in Zoetermeer. Daarnaast beschrijft dit verslag het proces van de afgelopen maanden en de samenstelling van het burgerberaad.

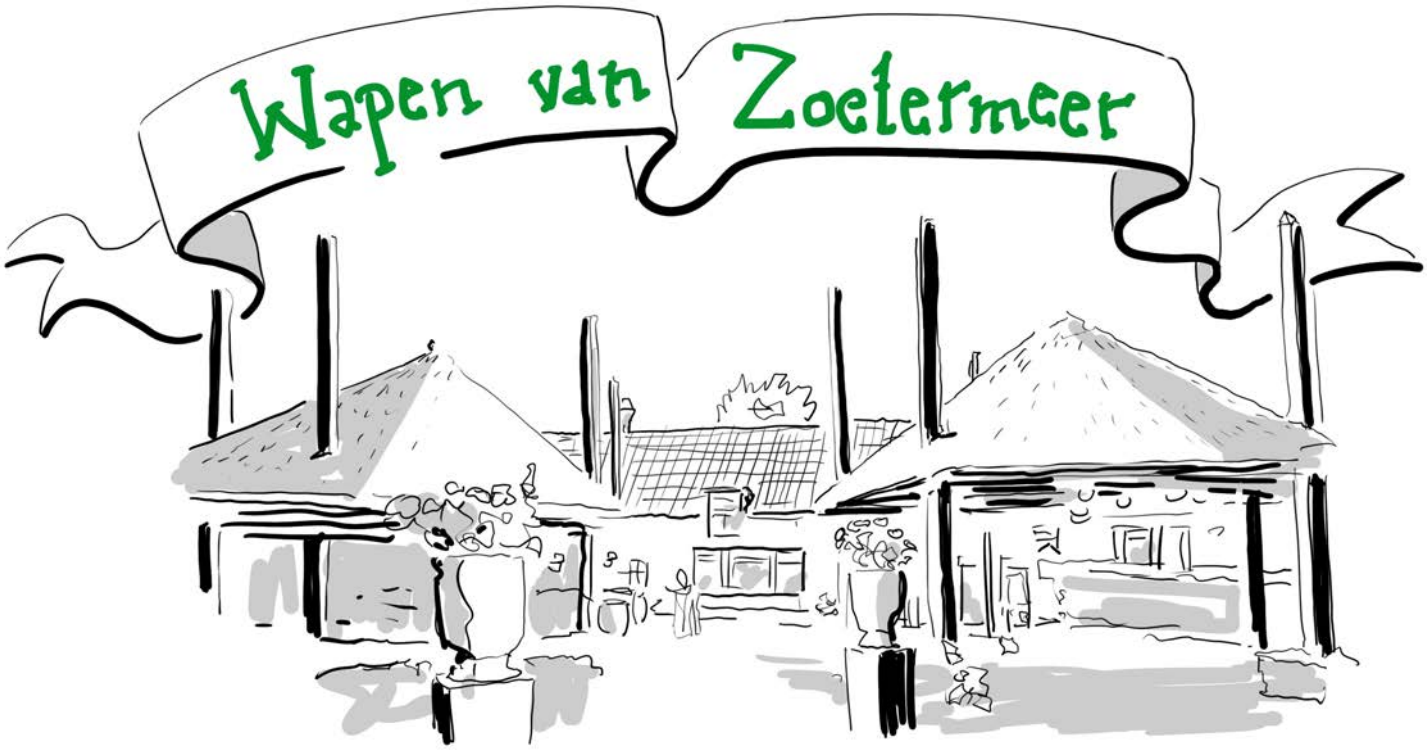

1. Het Burgerberaad

1.1 Inleiding

De gemeenteraad van Zoetermeer vindt het belangrijk dat de stemmen van Zoetermeerders terugkomen in de plannen die worden gemaakt. Bijvoorbeeld over een onderwerp zoals het afvalbeleid waarbij het soms lastig is om een gezamenlijke keuze te maken. Daarom wil de gemeente de mening en ideeën van verschillende Zoetermeerders horen.

In 2022 vond er in Zoetermeer een referendum plaats over het Afvalbeleidsplan. De uitslag van het referendum gaf aan dat er geen meerderheid was voor het voorgelegde plan. De gemeenteraad heeft in november 2023 het besluit genomen om een burgerberaad in te stellen om aan te geven aan welke voorwaarden het afvalbeleid wél moet voldoen. De vraag aan het burgerberaad luidde als volgt:

"Aan welke voorwaarden moet het afvalbeleid van de gemeente Zoetermeer voldoen?"

Daarbij wordt het burgerberaad uitgenodigd om aandacht te hebben voor de volgende aspecten van het nieuwe afvalbeleid:

- gemak van inzameling; voor zowel burger als inzameldienst
- hygiëne;
- duurzaamheid van het nieuwe afvalbeleid;
- financiële kosten en verdeling daarvan;
- kwaliteit en methode van afvalscheiding;
- de hoeveelheid restafval per inwoner;
- voldoet inzameling aan wet- en regelgeving.

1.2 Algemeen

Een burgerberaad is een uitgebreide vorm van participatie en een aanvulling op het democratische besluitvormingsproces door de gemeenteraad. Tijdens dit eerste Zoetermeerse burgerberaad formuleren de deelnemers voorwaarden voor het nieuwe afvalbeleid. Deze voorwaarden leggen zij als een belangrijk advies voor aan de gemeenteraad. Dit advies is bestempeld als 'zwaarwegend'.

Voor het Zoetermeerse burgerberaad over afval gingen 150 inwoners, die door loting waren geselecteerd, met elkaar in gesprek en bedachten samen adviezen over dit onderwerp. Deze gesprekken vonden plaats in vijf bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten kregen de deelnemers informatie over het onderwerp, vormden ze hun mening en namen ze besluiten. Het burgerberaad kon hierbij gebruik maken van externe experts en kon de gekozen maatregelen laten toetsen op haalbaarheid en uitvoerbaarheid door de ambtelijke organisatie.

Uiteindelijk leidden de bijeenkomsten tot een advies aan het college en de gemeenteraad. Dit advies bevat de voorwaarden waaraan het toekomstige beleid moet voldoen. Het advies is belangrijk en er kan alleen met goede redenen van worden afgeweken.

De leden van het burgerberaad waren door loting gekozen en vormden een goede afspiegeling van Zoetermeer op een aantal criteria. Deze criteria zijn door de gemeenteraad vooraf vastgelegd.

1.3 Organisatie

Het burgerberaad afvalbeleid is op verzoek van de gemeente Zoetermeer georganiseerd door bureaucombinatie EMMA-Moventem. Het projectteam van EMMA-Moventem was verantwoordelijk voor onder andere de selectie van de deelnemers, het ontwerp én de uitvoering van het gehele programma en alle contacten met deelnemers en experts voor en tijdens het burgerberaad.

Ook het projectteam van de gemeente Zoetermeer heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de uitvoering van het burgerberaad. Het team heeft facilitaire en logistieke ondersteuning geboden en de organisatie én deelnemers op verzoek ondersteund door onder meer het delen van historische en actuele kennis over het afvalbeleid in Zoetermeer.

Alle bijeenkomsten zijn geleid door een onafhankelijke voorzitter, die tevens verantwoordelijk was voor het programma. Tijdens de bijeenkomsten zijn de deelnemers ondersteund door gespreksbegeleiders. Ongeveer de helft van de gespreksbegeleiders waren van EMMA-Moventem en hadden ruime ervaring met gespreksbegeleiding in burgerberaden. De overige gespreksbegeleiders waren ambtenaren van de gemeente Zoetermeer. Deze ambtenaren hadden ook gespreksbegeleidingservaring en hadden afstand tot het onderwerp. Zij werken nu en werkten in het recente verleden niet op het afvaldossier en wonen bij voorkeur niet in Zoetermeer.

2. De samenstelling van het burgerberaad

2.1 Lotingproces

Uitgangspunt van de selectieprocedure van inwoners voor het burgerberaad was dat de deelnemers een goede afspiegeling van de samenleving van Zoetermeer zouden zijn. Om dat te realiseren, is een loting in twee stappen uitgevoerd.

Eerste loting

De eerste selectieronde vond plaats door een uitnodigingsbrief te versturen aan een steekproef van inwoners, op basis van de Basis Registratie Personen. Er zijn toen 17.000 inwoners uitgenodigd per brief. Daarnaast is via bekende netwerken van de gemeente de oproep om mee te doen verspreid en heeft het projectteam van EMMA-Moventem en de gemeente enkele keren op straat deelnemers geworven. Deze extra inzet wordt gepleegd om doelgroepen te interesseren die doorgaans minder goed bereikt worden per brief door de gemeente. Uit al deze bronnen konden inwoners zich aanmelden. Aanmelden kon via een website buiten de gemeentelijke organisatie, opgezet en onderhouden door EMMA-Moventem. Er waren 689 aanmeldingen. Uit deze groep is de definitieve loting getrokken.

Tweede loting

Het burgerberaad had plek voor 150 inwoners uit gemeente Zoetermeer. De gemeenteraad wilde dat het burgerberaad een goede afspiegeling was van de Zoetermeerse samenleving. Daarom zijn in het raadsvoorstel een aantal selectiecriteria opgesteld voor de loting. Dit waren:

- Geslacht
- Woonsituatie
- Opleiding
- Geografische spreiding over de stad

Leeftijd is hieraan toegevoegd tijdens de voorbereiding van de loting.

Om te komen tot een goede loting zijn van alle aanmeldingen eerst groepen gemaakt naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, wijk en woonsituatie. De aantallen in de groepen met de aanmeldingen zijn vergeleken met de aantallen in de groepen die daadwerkelijk in gemeente Zoetermeer wonen en deze kenmerken hebben. Daarna zijn de mensen vanuit die groepen willekeurig ingeloot, maar wel in de verhoudingen zoals die ook in de samenleving van gemeente Zoetermeer bestaan. Op die manier zorgden we ervoor dat de 150 deelnemers samen zo goed mogelijk lijken op de samenleving van de gemeente Zoetermeer. De uitkomst van de loting bepaalde de samenstelling van het burgerberaad. Er zijn geen deelnemers “handmatig” toegevoegd of verwijderd.

Daarnaast is ook aan de 689 mensen die zich hadden aangemeld gevraagd hoe zij aankijken tegen afval scheiden. Om een goede vergelijking te kunnen maken met de inwoners van Zoetermeer, zijn twee stellingen uit de ‘Inwonerspeiling Afvalinzameling Zoetermeer’ uit 2022 uitgevraagd. ‘Houding ten aanzien van afval scheiden; is geen lotingscriteria geweest, maar geeft (als controlevariabele) wel een beeld of zowel mensen met een positieve, een neutrale of een negatieve houding voldoende zijn vertegenwoordigd in het burgerberaad

Dit geldt ook voor de herkomst van inwoners. Herkomst was geen lotingscriterium, maar geeft wel een beeld of er voldoende diversiteit in de groep is. Dit is uitgevraagd op basis van de indeling zoals CBS deze in 2022 opnieuw heeft vastgesteld (bron). De loting is uitgevoerd door EMMA-Moventem.

Een zo goed mogelijke afspiegeling van de inwoners van Zoetermeer

In Nederland bestaan burgerberaden in vele vormen en er zijn verschillende manieren van uitnodigen en samenstelling. Voor ieder burgerberaad geldt echter dat mensen zelf besluiten of ze, als ze de kans hebben, meedoen. Ze geven zich namelijk zelf op of besluiten een uitnodiging al dan niet te accepteren. Als een burgerberaad bestaat uit alleen willekeurig benaderde deelnemers, is de samenstelling dan ook niet per definitie representatief: er is namelijk een aantal groepen die eerder op deze uitnodiging ingaat (bijv. hoger opgeleide mannen) waardoor deze groepen in het beraad vaker oververtegenwoordigd zijn.

Door gebruik te maken van verschillende wervingsmethoden kan de representativiteit van een burgerberaad worden vergroot. En door gebruik te maken van een lotingssysteem, waarbij de samenstelling van de samenleving van gemeente Zoetermeer centraal staat, kan ervoor gezorgd worden dat het burgerberaad een zo goed mogelijke afspiegeling van de samenleving is.

Met een aantal van 150 deelnemers is het niet mogelijk om een exact representatieve verdeling te realiseren. Daarvoor is het aantal deelnemers te klein en waren er te veel achtergrondvariabelen relevant. Daarbij zijn er uit de groep van 689 niet 150 maar 170 mensen ingeloot. Dit is gedaan omdat de ervaring leert dat – ondanks stevige inzet van de organisatie vooraf – er altijd een aantal deelnemers zijn die zich al voor de start van het burgerberaad afmelden, of niet komen opdagen.

Desondanks is het gelukt een zo goed mogelijke afspiegeling van de Zoetermeerse samenleving voor het burgerberaad in te loten. Niet alle deelnemers zijn bij alle bijeenkomsten aanwezig geweest. Overzichten van de samenstelling van de groep op basis van de 5 lotingscriteria, ten opzichte van de 170 ingelote personen en de daadwerkelijke aanwezige deelnemers per bijeenkomst zijn te vinden in de grafieken hieronder.

2.2 Samenstelling van het burgerberaad

De volgende grafieken laten de samenstelling van het burgerberaad zien voor de verschillende lotingscriteria. In elke grafiek is te zien hoe de samenleving van Zoetermeer eruitziet en in hoeverre dat overeenkomt met de ingelote deelnemers bij aanvang van het burgerberaad, en met de aanwezige deelnemers per bijeenkomst.

Geslacht

Er was een goede verdeling op basis van geslacht (gender). Volgens de statistieken van Zoetermeer zou 48 procent een man moeten zijn en 52 procent een vrouw. Dit komt overeen met de verdeling in het burgerberaad (man: 48%, vrouw 51% en 1% zeg ik liever niet). Tijdens het burgerberaad (na bijeenkomst 1) vielen er iets meer mannelijke deelnemers uit, waardoor het percentage vrouwen bij bijeenkomsten 2, 3, 4 en 5 iets hoger lag.

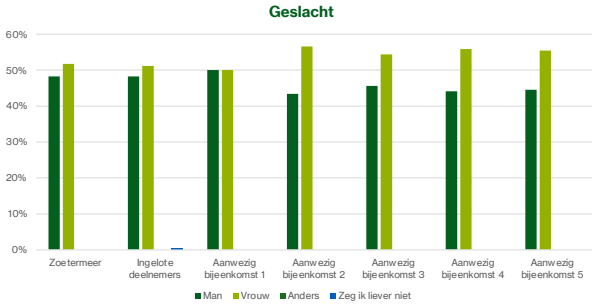

Leeftijd

Er was in het burgerberaad een goede verdeling op basis van leeftijd, ten opzichte van de leeftijdsverdeling van de samenleving van Zoetermeer. Het percentage 35- tot 44-jarigen lag bij bijeenkomst 2, 3 en 4 iets hoger dan gewenst, en het percentage jongeren (18 – 24 jaar) lag tijdens bijeenkomst 2 en 5 iets lager dan gewenst. Tijdens de 3e bijeenkomst waren er minder deelnemers met de leeftijd 55 – 64 jaar aanwezig.

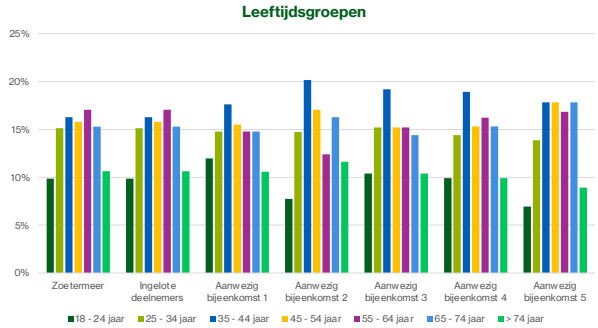

Opleidingsniveau

Er was een goede verdeling over opleidingsniveau in het burgerberaad. Hoewel er relatief veel aanmeldingen voor het burgerberaad van hoogopgeleide inwoners waren, is het bij de loting gelukt om lager en middelbaar opgeleiden in te loten, zodat er een goede verdeling is met betrekking tot opleidingsniveau. Door de tijd heen zijn er iets meer deelnemers met een laag of middelbaar opleidingsniveau uitgevallen of afwezig geweest, maar de verdeling over opleidingsniveau is redelijk gelijk gebleven over de tijd.

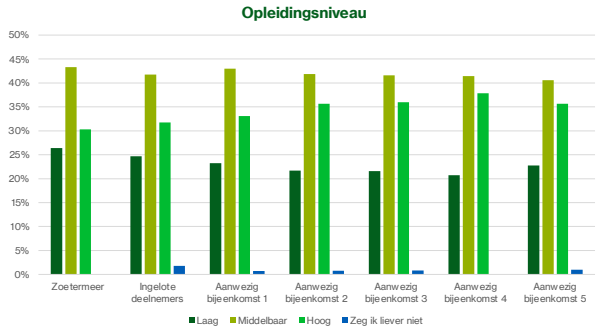

Wijk

Er was een goede verdeling op basis van geografische spreiding over de stad. Uit elke wijk zijn bewoners goed vertegenwoordigd op basis van de daadwerkelijke verdeling van inwoners van Zoetermeer die in een bepaalde wijk wonen. Onder de deelnemers van het burgerberaad waren (over de bijeenkomsten heen) iets meer mensen die in het centrum, De Leyens, Meerzicht en Seghwaert wonen dan gewenst, en iets minder mensen die in Buytenwegh, Oosterheem en Rokkeveen wonen.

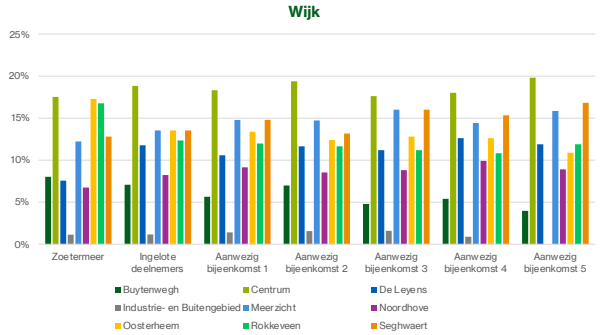

Woonsituatie

Er was een relatief goede verdeling op basis van de woonsituatie van deelnemers aan het burgerberaad. Daarbij is zowel gevraagd naar het soort woning (hoog- of laagbouw en woningtype), als koop of huur. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een deel van de deelnemers aangaf bij ouder(s)/ verzorgers in te wonen. Zij vallen niet onder de categorie koop of huur. Dit zijn voornamelijk jongeren.

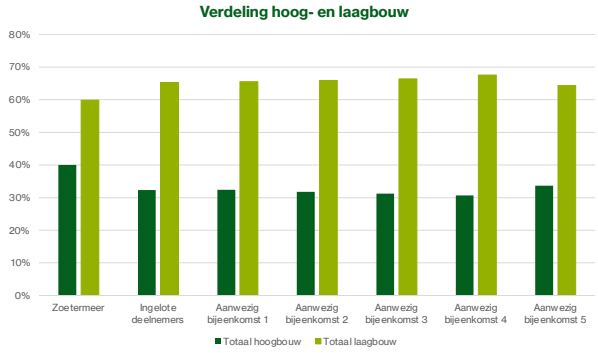

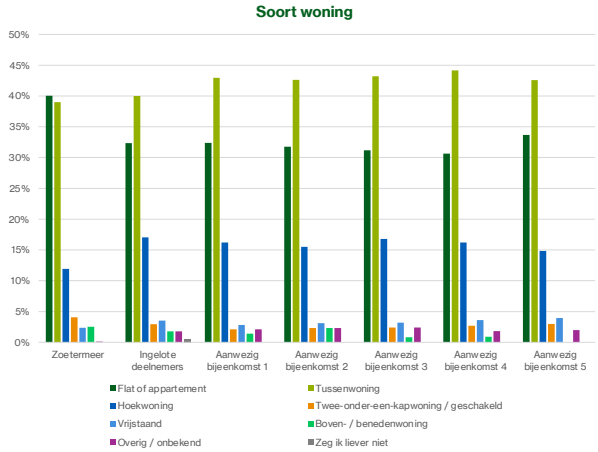

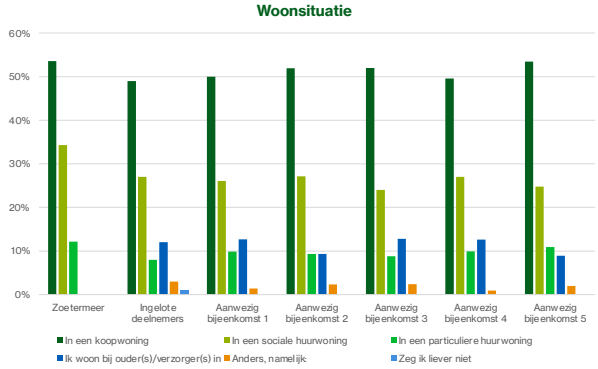

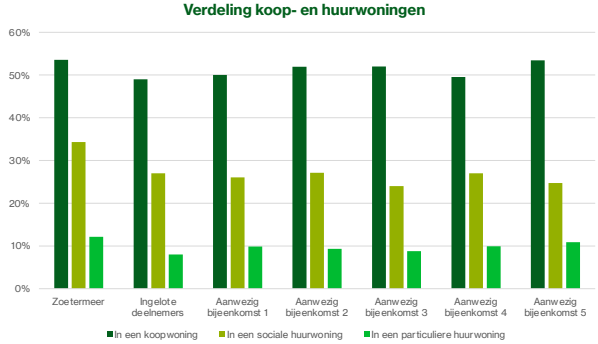

Controlevariabelen: Houding tegenover afval scheiden en herkomst

Ten slotte waren er twee controlevariabelen uitgevraagd: houding tegenover het scheiden van afval en herkomst. In het burgerberaad was een relatief goede verdeling op basis van de houding tegenover afval. Dit geldt ook voor de verdeling op basis van herkomst. Er was voldoende diversiteit in de groep.

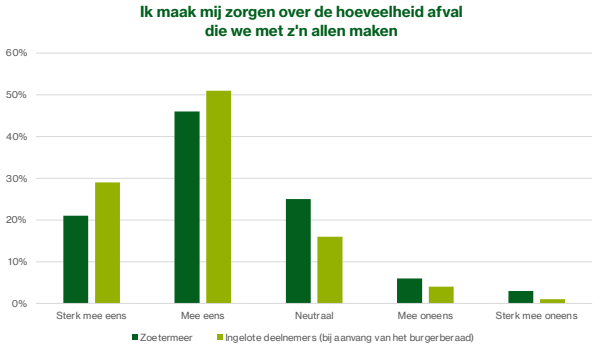

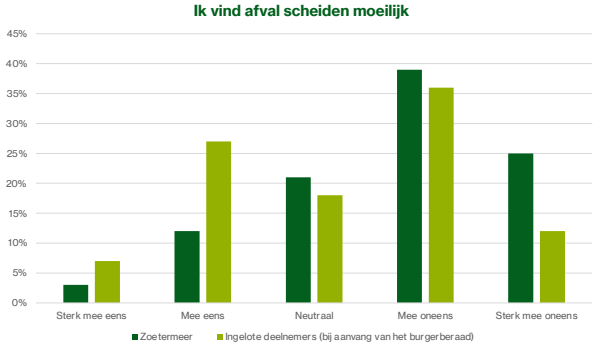

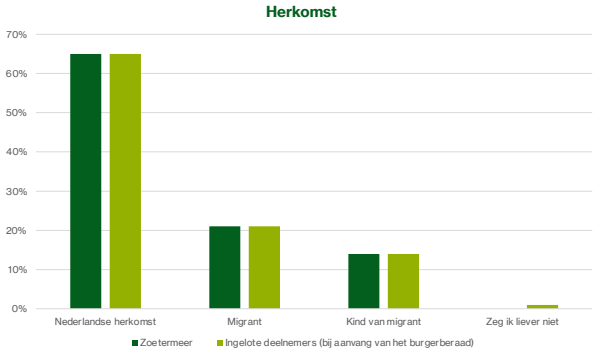

Samenvatting van de samenstelling

Over het algemeen was het burgerberaad een goede afspiegeling van de samenleving van Zoetermeer op basis van de vooraf vastgestelde lotingscriteria en de controlevariabelen. Samenvattend waren er bij de laatste bijeenkomst van het burgerberaad iets meer vrouwen dan mannen aanwezig en waren er iets meer oudere dan jongere deelnemers. Hier is door de organisatie extra aandacht aan besteed tijdens de uitvoering van het burgerberaad, wat in de volgende paragraaf wordt beschreven.

2.3 Aanwezigheid en uitval van deelnemers

Bij de start van het burgerberaad waren 170 deelnemers ingeloot, om te kunnen starten met (het streefgetal) van ongeveer 150 deelnemers. Zoals eerder beschreven, is dit gedaan omdat de ervaring leert dat er aantal een aantal deelnemers zijn die zich al voordat het burgerberaad begint, afmelden – of waar de organisatie nooit contact mee krijgt. De tweede grafiek hieronder laat zien dat deze groep bij het Zoetermeerse burgerberaad bestond uit 24 mensen die bij geen van de bijeenkomsten aanwezig zijn geweest. 9 ingelote deelnemers hebben nooit gereageerd op het bericht dat zij ingeloot waren en zijn daarna ook voor de organisatie van het burgerberaad altijd onbereikbaar gebleven. 22 deelnemers hebben zich voorafgaand aan of in de loop van het burgerberaad volledig afgemeld (voor het hele burgerberaad).

Het aantal deelnemers is tussen de eerste bijeenkomst op 4 april 2024 en de laatste bijeenkomst op 29 juni 2024 steeds iets afgenomen, zoals te zien is in onderstaande grafiek. De tweede grafiek laat daarbij zien hoeveel bijeenkomsten elke deelnemer aanwezig is geweest, waarbij te zien is dat 10 deelnemers maar naar één bijeenkomst zijn gekomen. De meeste van hen zijn na bijeenkomst 1 niet meer naar het burgerberaad gekomen. De meeste deelnemers (80 personen) waren er alle bijeenkomsten bij of hebben slechts één bijeenkomst gemist (38 personen).

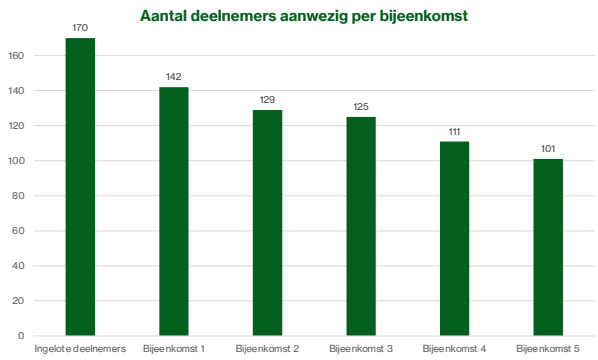

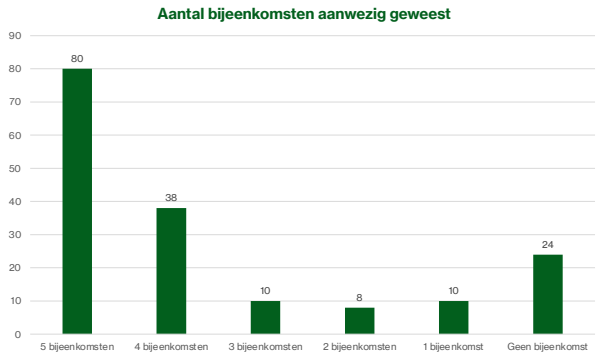

Contact met deelnemers om aanwezigheid te verhogen

Na elke bijeenkomst is contact opgenomen met de deelnemers die afwezig waren, zonder dat zij zich vooraf bij ons hadden afgemeld. Afwezigen werden twee keer gebeld door de organisatie van het burgerberaad en ontvingen een mail en/of een whatsapp-berichtje met de boodschap: “We hebben je gemist! Ben je er de volgende keer weer bij?” Daarbij werd ook aan deelnemers gevraagd of zij misschien nog iets nodig hadden vanuit de organisatie, om te zorgen dat zij er de volgende keer wel bij konden zijn. Daarbij kon gedacht worden aan taxivervoer naar de locatie van het burgerberaad, kinderopvang of een vergoeding voor oppas, een taalbuddy of een tolk.

Inspanningen om aanwezigheid te verhogen en drempels weg te nemen

Tijdens het burgerberaad zijn verschillende deelnemers thuis opgehaald met de taxi, omdat zij om verschillende redenen niet zelfstandig met het openbaar vervoer naar de locaties (het Stadhuis van Zoetermeer en Het Wapen van Zoetermeer) konden reizen. Daarnaast waren er deelnemers die gebruik maakten van een Engelse tolk, een tolk Urdu en een tolk Perzisch. Bij de bijeenkomsten die op zaterdagen vielen (bijeenkomst 2, 4 en 5) werd er professionele kinderopvang aangeboden op de locatie van het burgerberaad, zodat ook (alleenstaande) ouders die anders in de knel kwamen met de zorg voor hun kinderen bij het burgerberaad aanwezig konden zijn. Voor de bijeenkomsten die op donderdagavond plaatsvonden konden deelnemers een extra vergoeding aanvragen indien zij een oppas moesten regelen om aanwezig te kunnen zijn bij het burgerberaad.

Bij de bijeenkomsten op zaterdagen (10.00 – 15.00 uur) was lunch inbegrepen. Bij de bijeenkomsten op donderdagavond werd rekening gehouden met avondeten en was er soep en belegde broodjes voor de deelnemers. De eerste bijeenkomst van het burgerberaad viel tijdens de Ramadan, waar in het programma rekening mee was gehouden. Daarnaast was tijdens alle bijeenkomsten een afgeschermde kolfruimte en een gebedsruimte beschikbaar.

LEGENDS

3. Verloop van het burgerberaad

3.1 De bijeenkomsten

Het burgerberaad is vijf keer bijeengekomen. De eerste bijeenkomst stond in het teken van kennismaken met elkaar en met het onderwerp. Tijdens de tweede bijeenkomst gingen experts op het gebied van afvalbeleid in gesprek met het burgerberaad. De derde bijeenkomst spraken de deelnemers met elkaar en werd er vastgesteld welke zaken belangrijk zijn om adviezen over te geven. Tijdens de vierde en vijfde bijeenkomst zijn de adviezen opgesteld. Het burgerberaad is afgesloten met een stemming over de adviezen. De adviezen zijn tijdens de laatste bijeenkomst aangeboden aan de burgemeester en wethouders.

3.2 Bijeenkomst 1

Tijdens de eerste bijeenkomst (donderdag 4 april) waren 142 deelnemers aanwezig. Na een opening door de voorzitter maakten de deelnemers kennis met elkaar in kleinere groepen. Ook werd de opzet van het burgerberaad en de totstandkoming van de groep besproken. Wethouder Velzen opende het beraad en stelde het burgerberaad de vraag die beantwoord moet worden: “Aan welke voorwaarden moet het afvalbeleid van de gemeente Zoetermeer voldoen?” Gemeentelijk deskundige Peter Verweij (manager afvalinzameling Zoetermeer) gaf een plenaire presentatie over afval en afvalbeleid en er was alle ruimte voor vragen van de deelnemers.

Deelnemers gingen vervolgens in kleinere groepen aan de slag. Na een korte instructie maakte elke groep van ongeveer 10 deelnemers een tekening over de onderwerpen die zij zelf belangrijk vinden om mee te nemen tijdens het burgerberaad. Aan het einde van de bijeenkomst bepaalden de deelnemers met een stemming de onderwerpen die prioriteit hebben voor de volgende bijeenkomst: de expertsessies. Zo hadden de deelnemers zélf de regie en bepaalden zij op welke onderwerpen er experts werden uitgenodigd.

3.2 Bijeenkomst 2

Bij de start van de tweede bijeenkomst nam het burgerberaad een aantal besluiten over de manier waarop het beraad te werk zal gaan. Daarvoor is ook de vaste stemprocedure uitgelegd:

De deelnemers namen de volgende besluiten:

1. Een besluit wordt genomen met een twee-derde meerderheid. Dus: als 67 procent van de deelnemers voor stemt, is een voorstel aangenomen.
2. Het beraad besluit om tijdens het proces terughoudend te communiceren met de buitenwereld: “We zijn transparant over het proces, niet over de inhoud.”
3. Inzake het contact met de pers is besloten: “De pers is niet aanwezig bij de bijeenkomsten, maar na iedere bijeenkomst deelt de gemeente een nieuwsbericht over het proces (niet over inhoud), zodat de rest van de stad toch betrokken kan blijven. Pers is alleen welkom op de laatste bijeenkomst na de stemming over de adviezen”.
4. De gemeente gaf het burgerberaad daarnaast de keuze om tijdens de looptijd van het beraad contact te hebben met de wethouder en de gemeenteraad. Hierover besloot het burgerberaad om daar géén gebruik van te maken.

Peilend stemmen

Eerst kijken we hoe de meningen over een voorstel ongeveer zijn verdeeld onder de deelnemers

Waarom voor of tegen?

Minimaal 4 deelnemers krijgen het woord:
2x argumenten vóór
2x argumenten tegen

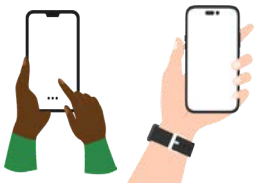

Stemmen via Menti

Daarna wordt officieel gestemd met Menti

Expertsessies

Deelnemers konden aan verschillende expertsessies deelnemers. Er waren zowel theoretische experts, externe experts als experts uit de Zoetermeerse praktijk uitgenodigd. Zij zijn met de deelnemers in kleinere groepen in gesprek gegaan om een toelichting te geven en alle vragen te beantwoorden. Deelnemers konden daarbij ook aangegeven welke informatie zij belangrijk vonden om met alle deelnemers (plenair) te delen.

Onderwerpen & experts

Afval en gedragsverandering
Afvalgedrag begrijpen en inzetten
Door: Daan van Velzen

Het prijskaartje: kosten en financiering
Kosten en opbrengst van afval, voor gemeente en inwoner
Door: Marc Veenhuizen

Naar een duurzamer afvalbeleid
Gedrag en andere ‘knoppen’ waar de gemeente aan kan draaien.
Door: Addie Weenk

Gluren bij de buren: afval in Lansingerland
Verschillen en overeenkomsten met een buurgemeente – wat kunnen we leren?
Door: Marieke de Wit & Rolf Schuurman

Verhalen uit de praktijk: afval inzamelen & ophalen
Werkzaamheden en verhalen van de inzameldienst
Door: Tim van der Noll & Martin Vonk

Leren van andere gemeentes: afvalsystemen
Voor- en nadelen van verschillende afvalsystemen in Nederland
Door: Tom Daamen

Afval scheiden: typen afval & afvalsoorten
Herkennen van verschillende soorten afval en afval scheiden.
Door: Bas Peeters

Afvalverwerking: waar gaat ons afval heen?
Wat gebeurt er met ons afval? Waarom is goede afvalverwerking belangrijk?
Door: Vincent Kok

Nederlands afvalbeleid: wat kan en mag de gemeente?
Keuzevrijheid van gemeentes in afvalbeleid
Door: Maarten Bakker

3.3 Bijeenkomst 3

Tijdens de derde bijeenkomst zijn deelnemers vooral met elkaar in gesprek gegaan. Centraal stond de vraag: “Wat vinden wij belangrijk aan het afvalbeleid van Zoetermeer?”

Peter Verweij (manager Afvalinzameling Zoetermeer) gaf een introductie over de belangrijkste dilemma’s op het gebied van afval. Zijn belangrijkste boodschap was: niet alles kan. Afvalbeleid maken, betekent keuzes maken. De afvaldriehoek werd daarbij geïntroduceerd: hoe verhouden duurzaamheid, gemak voor inwoners en de kosten zich tot elkaar? Waar zetten we op in? En waar doet het beraad water bij de wijn? De groep sprak onder andere met elkaar over...

- hoe gedragsverandering een rol speelt;
- hoe technische oplossingen kunnen bijdragen aan de doelstellingen;
- de voor- en nadelen van bronscheiding en na-scheiding;
- de wijze van grofvuil inzamelen (aan huis of wegbrengen aan het milieupunt);
- een eerlijke verdeling van de financiële lasten en over gedifferentieerde tarieven (diftar).

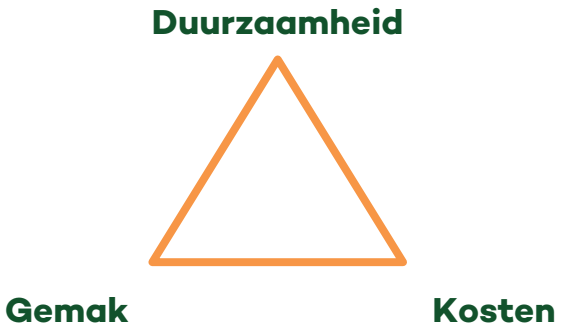

De vraag aan het burgerberaad richtte zich op de voorwaarden waar het afvalbeleid van de gemeente Zoetermeer aan moet voldoen. De gemeenteraad had bovendien een lijstje meegegeven aan het burgerberaad, met dingen (thema’s) waar de adviezen rekening mee moesten houden. Deze thema’s en de inzichten uit de expertsessies van bijeenkomst 2 kwamen allemaal samen in vijf thema’s voor adviezen. Daarnaast was voorafgaand aan bijeenkomst 3 een vragenlijst naar de deelnemers gestuurd, met de vraag: “Wat vinden jullie écht belangrijk voor het nieuwe afvalbeleid?” en bij welke voorwaarde past dit het beste? Daarbij was ook een open antwoordmogelijkheid, om een eigen thema toe te voegen. Uiteindelijk kwamen er 5 thema’s voor voorwaarden tot stand:

1. Verdeling van de kosten en betaalbaarheid
2. Gebruikersgemak
3. Kwaliteit van de afvalstromen (afval scheiden)
4. Schone stad
5. Duurzaamheid

In grote groepen (±20 personen) hebben deelnemers een mind-map (woordspin) gemaakt over de vraag: “Waar denk je aan bij dit thema/deze voorwaarde?” En: “Wat is belangrijk binnen dit thema?”. Het resultaat was een overzicht per groep met alles wat volgens de deelnemers hoort bij het thema waar zij mee aan de slag gaan.

In kleinere groepen zijn deelnemers daarna aan de slag gegaan met een onderwerp van de mind-map waar zij graag een advies over willen schrijven. Aan het einde van de bijeenkomst waren de eerste aanzetten voor adviezen geschreven. Deze werden allemaal op de muur geplakt zodat iedereen alle eerste concept-adviezen kon lezen, en deelnemers mochten groene stickers plakken bij de adviezen waar zij zich in konden vinden.

3.4 Bijeenkomst 4

Zaterdag 1 juni stond het programma in het teken van het schrijven van (concept)adviezen en het samen bespreken van alle conceptadviezen. De groep heeft samen een korte film over afval in Zoetermeer bekeken ter introductie. De dagvoorzitter gaf een mini-college over adviezen opstellen. Daarna gingen deelnemers aan de slag met een vast format voor de conceptadviezen. In dit format maakten zij een probleemanalyse (wat zien wij/wat vinden wij belangrijk), gaven ze een richting of doel aan (wat willen wij bereiken) en deden zij suggesties voor een oplossingsrichting (hoe willen we dat bereiken). Daarbij formuleerden zij ook een conclusie (advies) en een pakkende titel.

De deelnemers verspreidden zich in groepen van minimaal 3 en maximaal 6 deelnemers over de verschillende thema’s (zelfde thema’s als bij bijeenkomst 3). Deelnemers konden in verschillende groepjes werken en meerdere adviezen opstellen. Ze konden ook bijdragen aan adviezen van andere groepen.

Tijdens deze werkzaamheden konden deelnemers een beroep doen op de kennisbank: 3 (gemeentelijke) deskundigen waren beschikbaar voor het beantwoorden van technische vragen. Hier is veelvuldig gebruik van gemaakt. Twaalf deelnemers kozen een vrije rol: zij waren ‘verkenners’ en keken mee met alle schrijfgroepjes, om zo kennis te delen tussen groepen, deelnemers aan elkaar te koppelen en schrijftips te geven.

Daarna zijn alle 28 conceptadviezen plenair besproken volgens de afgesproken procedure. Alle adviezen werden voorgelezen door de voorzitter (zodat ook de twee deelnemers die blind en slechtziend waren, alle adviezen meekregen). Vervolgens hebben deelnemers peilend gestemd met een rode of groene stemkaart, zodat er duidelijk werd of het conceptadvies overwegend steun, overwegend geen steun of een onduidelijke meer-/ minderheid had. Per advies lichtten twee voor- en

twee tegenstemmers hun stem toe. Daarna hebben de deelnemers nog aanvullende feedback kunnen plaatsen bij de adviezen: middels post-its. Deze aanvullende feedback werd later door de organisatie op de adviezen toegevoegd.

Het burgerberaad heeft ook besloten om een tussentijdse reflectie van experts te vragen op alle adviezen, om ervoor te zorgen dat de adviezen kwalitatief beter worden en de juiste impact kunnen hebben. Er is besloten:

- Voor de volgende bijeenkomst geven deskundigen een reflectie op alle adviezen.
- Deze reflectie wordt schriftelijk gedeeld en is feitelijk, neutraal en zo kort mogelijk.
- De deskundigen van de gemeente worden begeleid door een externe deskundige.
- De reflectie moet tijdig voor de laatste bijeenkomst worden gedeeld.

Het voorstel werd door het beraad aangenomen met 95% van de stemmen.

3.5 Bijeenkomst 5

De vijfde bijeenkomst startte met de bespreking van de reflectie van de experts op de conceptadviezen. Een externe expert en drie gemeentelijke deskundigen hebben, begeleid door de dagvoorzitter van het burgerberaad, alle 28 conceptadviezen op een uniforme wijze bekeken. De reflectie is per advies gedeeld met alle deelnemers en getoetst op (onder meer) haalbaarheid, financiën, wet- en regelgeving, gemak en duurzaamheid. Ook zijn er suggesties gedaan voor het eventueel samenvoegen van sommige adviezen. Over het algemeen stelden de experts dat de conceptadviezen van hoog niveau zijn, maar dat er nog onduidelijkheid is over terminologie, communicatie en financiën. Daarom is er een extra uitleg-document (begrippenlijst) opgesteld en vooraf gedeeld.

Aansluitend zijn de deelnemers weer aan de slag gegaan met de adviezen. Zij hebben de feedback bekeken, gewogen en eventueel aanpassingen gedaan. Enkele adviezen zijn samengevoegd en er zijn vier geheel nieuwe adviezen opgesteld. Over deze nieuwe adviezen is eerst weer plenair peilend gestemd waarbij deelnemers hun stem konden toelichten. De vier adviezen zijn, net als 16 andere adviezen ingediend bij de inzameldienst om uiteindelijk in de middag aan de hele groep voor te leggen voor een definitieve stemming.

De deelnemers hebben ook een voorstel gemaakt over de wijze waarop de adviezen in het eindrapport worden opgenomen. Verschillende varianten zijn bediscussieerd: moeten de afgewezen adviezen bijvoorbeeld wel of niet in het rapport worden opgenomen? En moeten de percentages van de stemmingen worden opgenomen? Uiteindelijk heeft de groep, conform de afgesproken en bekende stemmingsprocedure, besloten dat:

- Alle aangenomen adviezen in het eindrapport komen, zónder stemmingspercentages/uitslag.
- Alle afgewezen adviezen in de bijlage van het eindrapport komen, zónder stemmingspercentrages/uitslag.

Tijdens de dag is op meerdere momenten gesproken over het vervolgproces ná het burgerberaad. De gemeentelijk projectleider heeft deze planning op hoofdlijnen toegelicht. Naar verwachting zal de gemeenteraad zich over de adviezen buigen in het najaar van 2024.

De deelnemers werden van harte uitgenodigd om deze en andere vervolgstappen te volgen. Hiervoor is een monitorgroep in het leven geroepen.

Tot slot is er gestemd over alle 20 ingediende adviezen. Er zijn 15 adviezen door het burgerberaad aangenomen met een meerderheid van minimaal 67% van de uitgebrachte stemmen. Er zijn 5 adviezen die deze meerderheid niet hebben gehaald.

De stemmingen zijn bijgewoond door burgemeester Bezuijen, wethouders Blansjaar en Velzen en 9 gemeenteraadsleden. Na afloop hebben burgemeester Bezuijen en wethouder Blansjaar de adviezen in ontvangst genomen en de deelnemers uitgebreid bedankt voor hun deelname en bijdrage. De uitkomsten zullen zij zeer serieus nemen en zij kijken er naar uit om er mee aan de slag te gaan. Deelnemers hebben op hun beurt de gemeente en de organisatoren bedankt en in het bijzonder benadrukt dat het burgerberaad in zeer goede sfeer heeft plaatsgevonden. De diversiteit van de groep en de mogelijkheid om goed deel te nemen met extra hulp (zoals tolken of andere begeleiding) is enorm gewaardeerd.

Het burgerberaad is afgesloten met een feestelijke borrel.

3.6 Evaluatie

Tussen elke bijeenkomst is er een korte evaluatie onder deelnemers uitgezet. Deelnemers hebben zo de mogelijkheid gehad om de organisatie van feedback te voorzien en de wensen voor de volgende bijeenkomsten uit te spreken. De bijeenkomsten zijn allen door deelnemers goed beoordeeld:

Na afloop van het burgerberaad is een uitgebreide eindevaluatie naar de ervaringen van deelnemers gehouden. Deze eindevaluatie zal op een later moment aan het rapport worden toegevoegd.

Bijeenkomst	Cijfer	Belangrijkste feed back	
4 april	7.7	Goede dagvoorzitter en begeleiding, goede sfeer.	Ruimte te vol, te veel mensen/prikkels. Kritische opmerkingen over de avondmaaltijd.
20 april	7.9	Erg informatief, veel geleerd. Fijne faciliteiten in het stadhuis, goede begeleiding.	Lange dag, kritiek op de lunchverzorging en verzoek om meer in kleine groepen aan de slag te gaan.
16 mei	7.9	Goede begeleiding. Fijne werkvormen in kleine groepen, kennis in de groep is goed.	Sommige ruimtes te druk en warm. Helaas maar mogelijkheid om met enkele thema's mee te doen.
1 juni	7.8	Goede uitleg, prettige sfeer. Een bijeenkomst met een fijn tempo en een goede werkvorm.	In sommige groepen wat rommelig. Nog inhoudelijke onduidelijkheden, veel inhoudelijke vragen.
29 juni	-	Er is geen evaluatie over de laatste bijeenkomst uitgevoerd.	

De Universiteit Utrecht doet in het kader van het onderzoeksproject REDRESS onderzoek naar hoe het proces van burgerparticipatie over afvalbeleid in Zoetermeer leidt tot beleidsoplossingen. Onderzoeker Krista Ettlinger observeerde hiervoor onder andere de bijeenkomsten van het burgerberaad, en interviewde een aantal betrokken ambtenaren, wethouders en raadsleden voor, tijdens en na afloop van de bijeenkomsten. De resultaten van dit onderzoek worden in het voorjaar van 2025 verwacht.

ONZE ADVIEZEN

OVER AFVALBELEID IN ONZE STAD

29 JUNI '24

GAAN OVER →

BETAALBAARHEID

AFVAL SCHEIDEN

COMMUNICATIE

Plastic gemak voor iedere dag!

Klein elektronisch afval makkelijker scheiden

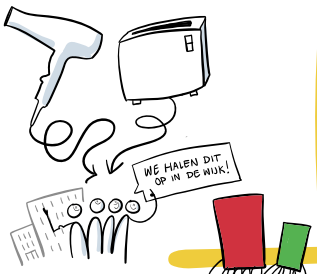

Minder ruimte voor restafval

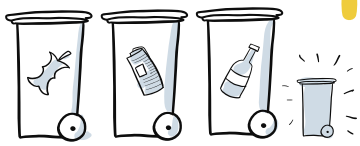

Scheid (aan) je plastic

Hoogbouw + Z-Oosterheem plastic scheiden

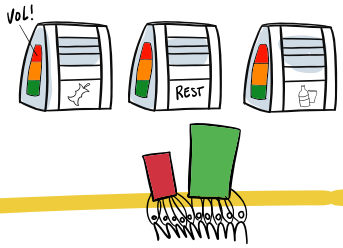

Gemak dient de mens

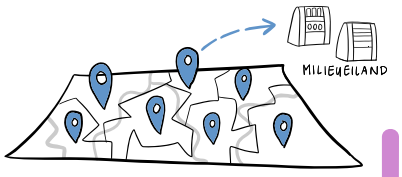

Vieze kleintjes

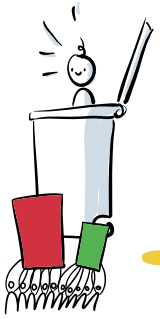

Beperken grote grofvuil aanbiedingen milieu straat

Met kennis en gemak, in de juiste bak

BURGERBERAAD 2024

VOOR EN DOOR ZOETERMEER

ONZE ADVIEZEN

OVER AFVALBELEID IN ONZE STAD

29 JUNI '24

GAAN OVER →

BETAALBAARHEID

AFVAL SCHEIDEN

COMMUNICATIE

GFT van grijs naar groen, gewoon doen!

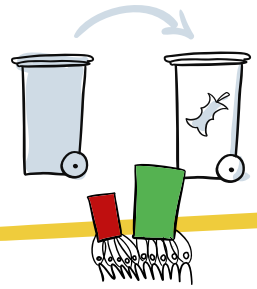

Leer en doe mee!

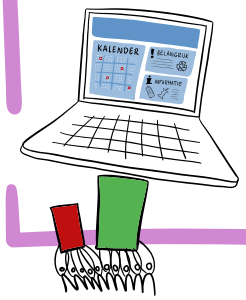

PBD aan de slag ermee

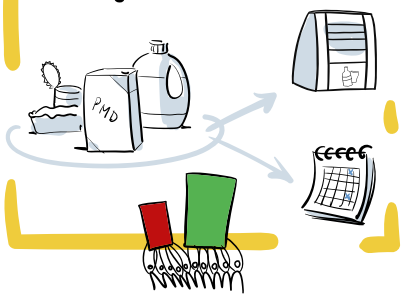

Grofvuil ophaal

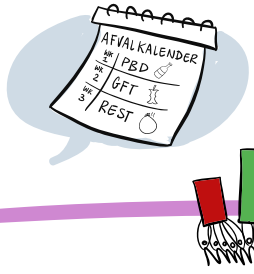

Effectieve communicatie over afval

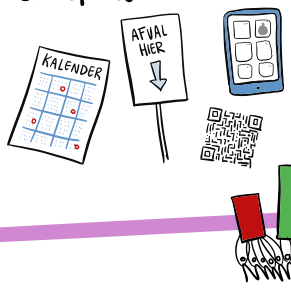

Scheiden in en aan huis

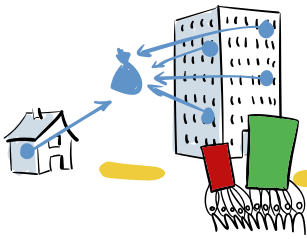

Ophalen blijft gratis!

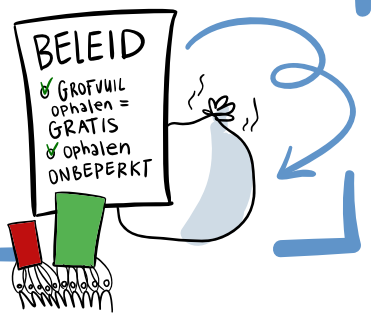

Meer druk op producenten

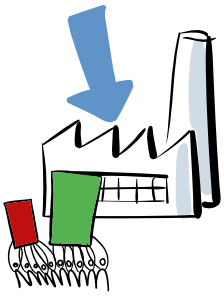

Jong geleerd, oud gedaan

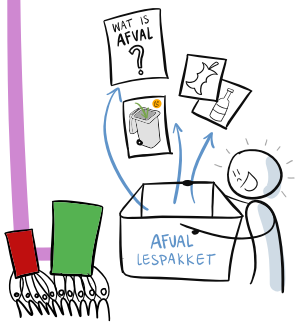

Simpel scheiden

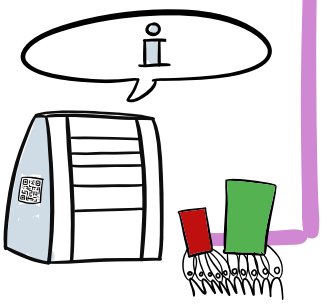

Houd de kosten voor de burger betaalbaar

Voorstel: een
Voorstel: een ext

4. De adviezen

4.1 Inleiding

Het burgerberaad heeft besloten dat er een meerderheid van ten minste 67 procent van de uitgebrachte stemmen vóór een advies moeten zijn uitgebracht om deze aan te nemen en als zodanig aan te bieden aan het gemeentebestuur. Adviezen die deze drempel niet hebben gehaald, zijn afgewezen en zijn te vinden in bijlage I. Er zijn 15 adviezen aangenomen en 5 adviezen afgewezen.

4.2. Aangenomen adviezen

1. Plastic: Gemak voor iedere dag!

Probleem:

- Wij zien dat er in Zoetermeer meerdere verschillende manieren van inzameling zijn, plastic.
- Hoogbouw, laagbouw en milieu-eilanden
- Mensen shoppen bij restafval (grijze restafval-bakken = mini-containers)

Ons doel:

- Een ieder met gemak het pbd kan scheiden en wegbrengen
- In/bij hoogbouw, laagbouw, milieu-eilanden
- De grijs en groenbakken met een chip worden afgesloten (mini-containers)

Hoe willen we dat bereiken:

- Hoogbouw: plastic (pbd) container plaatsen/grijs container vervangen (ondergrondse containers)
- Laagbouw: Plastic (pbd) container mogelijk maken naast de grijs/groen container (mini-container). De mini-containers bij de mensen thuis met een chip worden afgesloten, zodat er niet meer geshopt wordt.
- Pbd-eilanden: pictogrammen + tekst zodat het voor iedereen duidelijk is

Dus ons advies is:

Investeer in het makkelijker scheiden van het pbd afval.

2. Scheiden in en aan huis voor de hoogbouw en laagbouw

Probleem:

We zien dat...

- Mensen geen motivatie hebben om afval te scheiden
- Bewoners beschikken niet over de juiste middelen om te scheiden
- Het is nu niet makkelijk om te scheiden en hierdoor ontstaat er te veel restafval

Ons doel:

Wij willen bereiken...

- Dat mensen de keuze krijgen om een multifunctionele prullenbak* aan te schaffen in huis gesubsidieerd door ge gemeente.
- Dat er in gemak wordt voorzien om te kunnen scheiden.
- Dat restafval wordt verminderd door bronscheiding.

* Een prullenbak met 3 vakken: GFT, restafval, PBD.

Hoe willen we dat bereiken:

Mensen in de hoog- en laagbouw de vrije keuze te geven om...

- Prullenbak met 3 vakken binnenshuis aan te schaffen, gesubsidieerd door de gemeente (bijvoorbeeld door een voucher in samenwerking met bouwmarkten)
- Bij de hoogbouw een ondergrondse pbd container plaatsen.
- De laagbouw de keuze geven om een pbd minicontainer aan te schaffen.

Dus ons advies is:

Faciliteer afval scheiden in en aan huis.

3. Scheid (aan) je plastic (laagbouw)

Probleem:
- Plastic neemt veel volume in
- Inwoners scheiden PBD niet voldoende

Ons doel:
- Het volume van restafval afneemt
- Afval scheiden dichtbij huis/woning
- Er meer plastic wordt gescheiden

Hoe willen we dat bereiken:
- Bijplaatsing PBD-mini-container bij woning.
- Ophaalfrequentie van 3 weken; wk 1 PBD, wk 2 GFT, wk 3 REST.

Dus ons advies is:
Scheiden dichtbij de voordeur door middel van mini container PBD.

4. Pbd, aan de slag ermee!

Probleem:
Dat de ondergrondse container snel vol is. Hierdoor dumping en ongedierte. Afval scheiden bij ondergrondse container niet voldoende mogelijk.

Ons doel:
Een schone stad en makkelijkere afvalscheiding. Daling hoeveelheid restafval.

Hoe willen we dat bereiken:
PBD-container toevoegen aan ondergrondse containers. 3-wekelijkse inzameling (ook bij laagbouw in Oosterheem die ondergrondse gebruiken).

Dus ons advies is:
Dat de gemeente PBD gaat toevoegen bij alle ondergrondse containers!

5. Hoogbouw+ Oosterheem: Scheid (aan je) plastic

Probleem:
- Plastic scheiden ingewikkeld
- Zwerfaval
- Ongemak

Ons doel:
- Betere scheiding
- Meer gemak
- Betere info voorziening

Hoe willen we dat bereiken:
- Container (plastic/groen/rest)
- Indicator op bak hoe vol (groen/oranje/rood)

Dus ons advies is:
Aanbieden mogelijkheid scheiden plastic hoogbouw+.

8. Gemak dient de mens!

Probleem:
- Inwoners willen wel afval scheiden, maar de afstand naar de milieueilanden is meestal te ver
- De aanwezige milieueilanden zijn ruimtelijk ongelijk ingedeeld
- Belemmeringen en obstakels bij milieueilanden en ondergrondse containers

Ons doel:
- De mogelijkheid tot afval scheiden moet niet verder zijn dan 5 minuten loopafstand
- Inwoners met een beperking moeten ook in staat zijn hun gescheiden afval in te leveren
- Betere toegankelijkheid en bereikbaarheid voor iedereen in de stad
- Draagvlak vergroten vanuit de gemeente bij bewoners en in de wijken

Hoe willen we dat bereiken:
- Meer spreiding in de locaties van de milieueilanden, zoals de clusters van eilanden in bepaalde regio's splitsen of desnoods extra eilanden bij bouwen (telefoonnummer voor melden zwerfafval op milieueilanden)
- Uniformiteit qua afvalstromen bereiken bij alle milieueilanden
- Meer samenwerking tussen de verschillende instanties omtrent de locaties
- Het betrekken van de toegankelijkheid
- Voelbare aanwijzing op de bakken van de milieu-eilanden en containers (bijvoorbeeld braille) + uitbreiding van milieu-eilanden heroverwegen, indien het advies m.b.t. bijplaatsen van ondergrondse container bij hoogbouw wordt aangenomen.

Dus ons advies is:
Maak prioriteit van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de milieueilanden en ondergrondse containers.

9. GFT-e van grijs naar groen; gewoon doen!

Probleem:
Dat er te veel groente-, fruit- en etensresten bij het restafval zit

Ons doel:
Dat de inwoners in Zoetermeer naast het tuinafval ook groente-, fruitafval en etensresten in de groene bak doen

Hoe willen we dat bereiken:
- Voorlichting geven over afvalscheiding, eventueel met vrijwilligers
- Inzicht geven over wat er met het ingezamelde gft-e wordt gedaan; bewustwording werkt stimulerend
- Onderzoek hoe goede afvalscheiding toepasbaar is voor iedereen

Dus ons advies is:
nwoners van Zoetermeer stimuleren om naast tuinafval ook groente-, fruitafval en etensresten te scheiden.

10. Ophalen grofvuil blijft gratis

Probleem:
We zien dat bewoners niet zelf grofvuil kunnen (of willen) wegbrengen.

Ons doel:
Dat Zoetermeer een schone stad blijft. En de huidige regels van het ophalen grofvuil hetzelfde blijft (dus gratis en geen beperking op aantal ophaalbeurten).

Hoe willen we dat bereiken: Huidige regels handhaven. Dus: Gratis voor bewoners. En onbeperkt laten ophalen.

Dus ons advies is:
In het beleid opnemen dat grofvuil ophalen voor bewoners gratis blijft ongeacht aantal ophaalmomenten.

13. Effectieve communicatie over afval

Probleem:
- Er is onvoldoende kennis over het scheiden van afval
- Het taalniveau is te moeilijk in de communicatie
- Burgers zijn onvoldoende bewust van het nut en noodzaak van afval scheiden

Ons doel:
- Kennis vergroten bij de burgers
- Taalniveau versimpelen in elke communicatie
- Burgers bewust maken van het nut en noodzaak van afval scheiden

Hoe willen we dat bereiken:
- Afvalkalender herintroduceren
- Afval app verbeteren/simpeler maken/ gebruiksvriendelijker (QR code aanbrengen)
- Pictogrammen aanbrengen op mini-containers en ondergrondse containers
- Taalniveau versimpelen in alle communicatie (taalniveau B1)
- Website toegankelijker maken (in meerdere talen) aanbieden
- Informatienummer openstellen
- Terugkoppeling van gemeente over resultaat, zowel financiële resultaten als de doelstelling resultaten
- Landelijke campagne afvalbeleid

Dus ons advies is:
Informatie richting burgers verbeteren over het nut en noodzaak van afval scheiden

14. Welk afval moet waar? Simpel scheiden!

Probleem:
- We zien dat het onduidelijk is welk afval waar en/of hoe aangeleverd moet worden.
- Informatie versnipperd is en/of onvoldoende beschikbaar is.
- Het moeilijk is om afval te scheiden. Mensen weten niet wat waar hoort. In welke bak mag je de verpakking weggooien?

Ons doel:
- Dat informatie afgestemd wordt op de doelgroep/ doelgroepen op basis van leeftijd voor gebruikte media.
- Er is een centraal punt welke gebruikt wordt als bron van informatie.
- Er is een gemakkelijke leergang tot informatie voor verschillende doelgroepen.
- Er meer duidelijkheid komt om gemakkelijker afval te scheiden om zo hogere kwaliteit te bereiken.

Hoe willen we dat bereiken:
- Pictogrammen op de containers bij hoogbouw ondergrondse containers milieuparken.
- Zoetermeeraandebak.nl + afvalwijzer (app) meer bekendheid geven. Aanvullen met chatbot (AI).
- De papieren afvalkalender beschikbaar stellen op aanvraag.
- Alle informatie in begrijpelijke taal en meest voorkomende andere talen.
- Inzicht geven in de financiële gevolgen van keuzes.

Dus ons advies is:
Verbeter de inhoudelijke informatie en maak deze toegankelijk via elektronische en analoge media.

15. Leer en doe mee

Probleem:
- Veel bewoners zijn zich niet volledig bewust van de afvalstoffenheffing (AFV) (kosten).
- Vaak een gebrek aan praktische kennis over afvalbeheer en kosten.
- Kosten 2024; 1 persoon = 307,48 euro, 2 personen = 344,97 euro, 3 of meer = 361,66 euro. Vaste tariefsysteem. * Kennis onbekend / tekort.* Kennis onbekend/tekort.

Ons doel:
- Bewustwording vergroten.
- Inzicht in afvalstoffenheffing (AFV) kosten.
- Gedragsverandering voor minder afvalproductie.

Hoe willen we dat bereiken:
- Visueel informatiemateriaal.
- Inzicht in kosten / AFV systeem.Inzicht in kosten/ AFV systeem.
- Video's plaatsen op gemeente-website met tips.
- Kosten overzicht wanneer je dit NIET DOET.

Dus ons advies is:
Huishoudens informatie geven over hoe ze afvalproductie van meer naar minder kunnen terugbrengen.

16. Doe met kennis en gemak afval in de juiste bak

Probleem:
- Er ligt veel afval naast de bakken
- Er zijn initiatieven maar die zijn onbekend (zoals prikkers halen)
- Op kinderspeelplekken en openbare plekken ligt veel rotzooi

Ons doel:
- Minder zwerfafval
- Betere bekendheid van initiatieven (zoals papierprikkers)
- Meer locaties als voorbeeldfuncties

Hoe willen we dat bereiken:
- Probleemgebieden onder de loep nemen (hinder speelplaatsen, openbare plekken, snackbars)
- Meer controle bij evenementen en openbare plekken
- Meer afvalbakken met scheidingsmogelijkheden op drukke plekken
- Vaker legen van bakken waar nodig
- Meer bekendheid van de initiatieven (prikkers bij wijkcentra)
- Positieve teksten op prullenbakken
- Motiveren van scholen/gemeentelocaties plekken om goede voorbeeld te geven

Dus ons advies is:
Zorg voor meer bekendheid over opruiminitiatieven en voor een verbreding van opruimmogelijkheden op drukke sociale plekken.

17. Grofvuil ophaal

Probleem:
Grofvuil ophaal blijkt na uitvraag bij Peter goud geregeld in Zoetermeer. Betere communicatie naar de mensen toe, vooral over ophalen aan huis.

Ons doel:
Behaald, maar communicatie direct naar bewoners kan beter.

Hoe willen we dat bereiken:
Door beleid van gemeente volgen en communicatie verbeteren. Bijvoorbeeld: QR-code op grofvuil-aanbiedplaats

Dus ons advies is:
Communicatie verbeteren over grofvuilophaal.

18. Meer druk op producenten

Probleem:
We zien dat heel vele verschillende soorten (overbodige) verpakkingen op producten zien.

Ons doel:
Wij vinden het belangrijk dat er meer duidelijkheid komt om makkelijker afval te scheiden om hogere kwaliteit in de afvalstromen te bereiken.

Hoe willen we dat bereiken:
Op lokaal niveau in overleg te gaan met (grote) producenten en MKB (bv. Nutricia) in overleg te gaan. Op landelijk niveau in samenwerking met VNG hierover moties in te dienen.

Dus ons advies is:
Gemeente Zoetermeer gaat landelijk in samenwerking met de VNG en lokaal met MKB pleiten voor vermindering van verpakkingen van producenten.

19. Jong geleerd, oud gedaan

Probleem:
- Mensen gemakzuchtig zijn
- Er veel onduidelijkheid is
- Gedrag moeilijk te veranderen is

Ons doel:
Wij vinden het belangrijk dat we bewustwording al vroeg creëren zodat de noodzaak om goed afval te scheiden normaal wordt, in plaats van opgelegd omdat het moet (gewoonte in plaats van verplichting).

Hoe willen we dat bereiken:
In gesprek met de basisscholen om lespakketten aan te bieden/laten ontwikkelen, zodat er al vroeg geleerd wordt waarom we afval scheiden. Dan kan in het vervolgonderwijs hierop worden voortgeborduurd.

Dus ons advies is:
In gesprek gaan met de basisscholen over het aanbieden/laten ontwikkelen van lespakketten. Dit helpt ook anderstaligen ouders. Begin vroeg met bewustwording.

HOERA!
JULLIE HEBBEN EEN ADVIES GEMAAKT!
OH YEAH
JEEJ
HOERA
Suup!

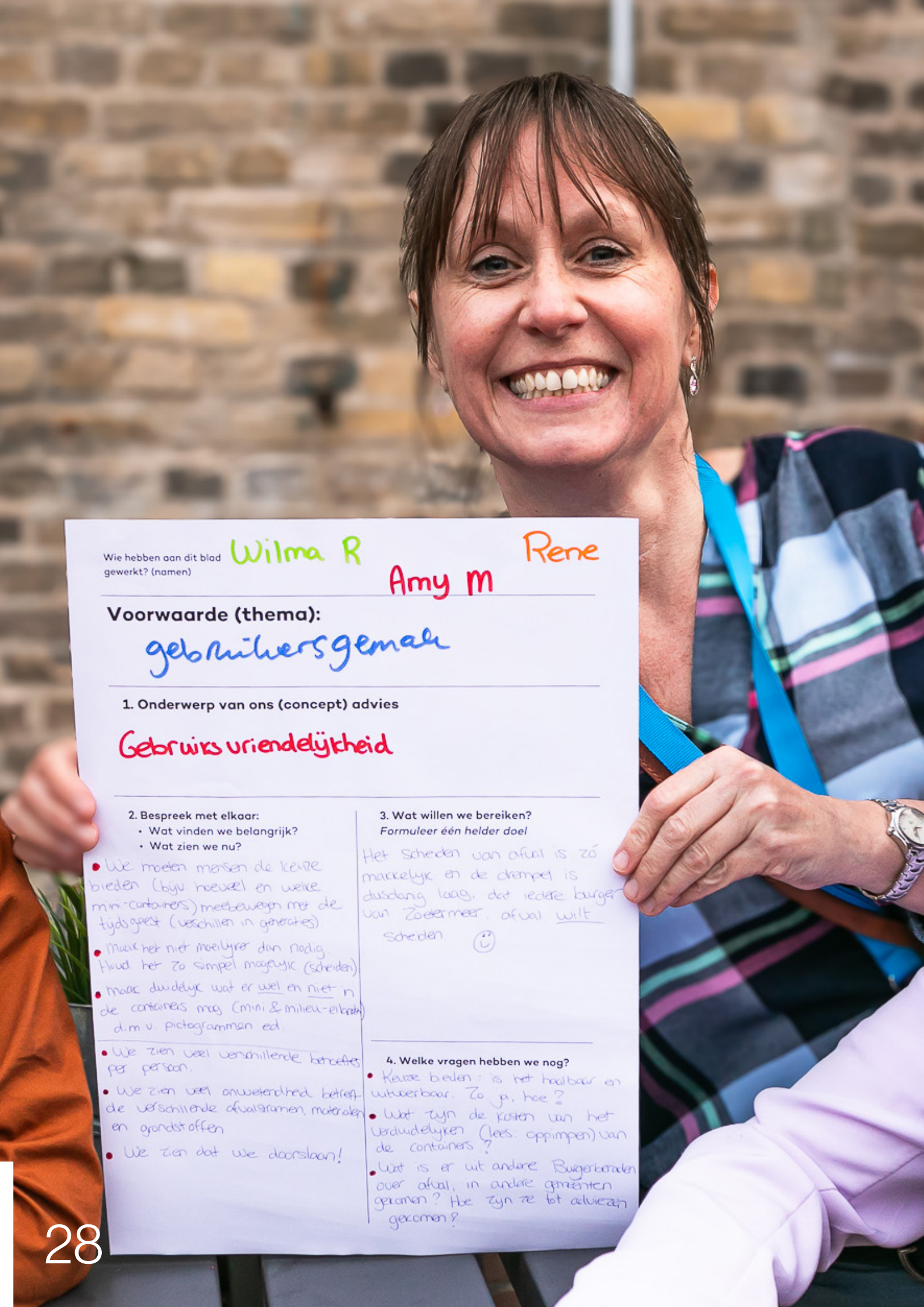
Wie hebben aan dit blad gewerkt? (namen)
Wilma R
Rene
Amy M
Voorwaarde (thema):
gebruikersgemak
1. Onderwerp van ons (concept) advies
Gebruiksvriendelijkheid
2. Bespreek met elkaar:
• Wat vinden we belangrijk?
• Wat zien we nu?
• We moeten mensen de keuze bieden (bijv. hoeveel en welke mini-containers) meebewegen met de tijdsgeest (verschillen in generaties)
• Maak het niet moeilijker dan nodig. Houd het zo simpel mogelijk (scheiden)
• maar duidelijk wat er wel en niet in de containers mag (mini & milieu-eilanden) d.m.v. pictogrammen ed.
• We zien veel verschillende behoeftes per persoon.
• We zien veel onwetendheid betreft de verschillende afvalstromen, materialen en grondstoffen
• We zien dat we doorslaan!
3. Wat willen we bereiken?
Formuleer één helder doel
Het scheiden van afval is zó makkelijk en de drempel is dusdanig laag, dat iedere burger van Zoetermeer, afval wilt scheiden
4. Welke vragen hebben we nog?
• Keuze bieden: is het haalbaar en uitvoerbaar. Zo ja, hoe?
• Wat zijn de kosten van het verduidelijken (lees: oppimpen) van de containers?
• Wat is er uit andere Burgerberaden over afval, in andere gemeenten gekomen? Hoe zijn ze tot adviezen gekomen?

Bijlage I. Afgewezen adviezen

Alle adviezen met een meerderheid van 67% of meer van het aantal uitgebrachte stemmen zijn door het burgerberaad aangenomen. Er zijn 5 adviezen die deze benodigde meerderheid niet hebben behaald. Deze adviezen zijn afgewezen. Het burgerberaad heeft besloten om deze adviezen wel in de bijlage van het rapport op te nemen.

Afgewezen adviezen

6. Klein elektronisch afval makkelijker scheiden

Probleem: Wij zien dat er te veel klein elektronisch afval is wat niet juist gescheiden wordt. De drempel om dit juist te scheiden is voor veel te groot (grofvuil). Klein: Föhn, koffiezetapparaat, elektrische tandenborstel, telefoon etc.
Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat het niet wordt gemengd met restafval circulatie van materialen.
Hoe willen we dat bereiken: Dit bereiken we door dit periodiek op te laten halen (door een extern bedrijf?) + terugwinnen v/d materialen. Denk aan: hoe nu door een vrijwillige instantie de oude kleding wordt ingezameld. Je krijgt een sticker in de bus wanneer je de kleding op een tijdstip met de sticker op een zak kan buiten zetten.
Dus ons advies is: Klein elektronisch afval periodiek – in de wijk – op te laten halen door een extern/vrijwilligers bedrijf, zodat de grondstoffen herbruikt kunnen worden en de drempel om te scheiden laag is.

7. Minder ruimte voor restafval

Probleem: Dat het afval in de restcontainer niet goed gescheiden wordt.
Ons doel: Is het verkleinen van de grijze mini-container waardoor een psychologisch effect ontstaat waardoor het restafval verminderd. Een voorwaarde is hiervoor dat het scheiden van afval mogelijk is, de ophaal frequentie wordt niet gewijzigd.
Hoe willen we dat bereiken: Standaard een kleine restcontainer, op aanvraag kan een grote worden geleverd.
Dus ons advies is: De grijze mini container standaard verkleinen en meer scheidingsmogelijkheden aanbieden.

11. Beperken van grote grofvuilaanbiedingen bij de milieustraat

Probleem: We zien grote vrachtwagens vol spullen dumpen.
Ons doel: Dit verhinderen.
Hoe willen we dat bereiken: Balk van 2 meter hoog bij ingang.
Dus ons advies is: Balk van 2 meter hoog om vrachtwagens te weren

12. Vieze kleintjes

Probleem: We zien dat er veel incontinentiemateriaal en luiers in het restafval terechtkomt (ongeveer 10%).
Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat de gemeente een aparte regeling maakt voor incontinentiemateriaal en luiers en die apart gaat inzamelen en verwerken.
Hoe willen we dat bereiken: Door nieuwe bakken voor incontinentiemateriaal en luiers op plekken zoals milieueilanden en seniorencomplexen. En de gemeente moet deze afvalgroep apart gaan verwerken.
Dus ons advies is: De gemeente moet incontinentiemateriaal en luiers apart inzamelen en verwerken.

20. Houd de kosten voor burgers betaalbaar!

Probleem: Wij zien dat...
- We onvoldoende scheiden in Zoetermeer
- Er onvoldoende prikkel is om te scheiden
- Er geen draagvlak binnen Zoetermeer is om meer te gaan betalen voor het afval
- Het verwerken van restafval steeds duurder wordt

Ons doel: Wij vinden het belangrijk dat...
- Afvalscheiding betaalbaar houden
- Afvalscheiding verbeteren
- Meer invloed op kosten van afval voor een burger

Hoe willen we dat bereiken:
- Het financieel aantrekkelijker maken om afval te scheiden
- Een systeem met een aantrekkelijk basistarief invoeren
- Door goede communicatie te voeren wat een gedifferentieerd tarief inhoudt. Onwetendheid wegnemen.
- Betalen per aanbieding afval, niet per gewicht
- Bij gelijkblijvende hoeveelheid afval geen verhogende kosten (ten opzichte van nu)
- Vooraf een uitbreiding van de infrastructuur
- Gefaseerde invoer van infrastructuur, communicatie en gedifferentieerd tarief

Dus ons advies is: Maak een gedifferentieerd tarief de kern van een betaalbaar afvalbeleid, onder de voorwaarde dat: 1) Gefaseerde invoer plaatsvindt. 2) Voorzien wordt in een uitgebreide infrastructuur door de gemeente.

Chantal
Roshin

Marianne
Farida

Burgerberaad afvalbeleid:
Zet je mening niet bij het grofvuil!